

בש"פ 5644/21 - מדינת ישראל נגד עלי שריתח

בבית המשפט העליון

בש"פ 5644/21

לפני:

כבוד השופט א' שטיין

המבקשת:

מדינת ישראל

נגד

המשיב:

עלי שריתח

בקשה ראשונה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק
סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים),
התשנ"ו-1996

בשם המבקשת:

עו"ד חיים שוייצר

בשם המשיב:

עו"ד יוסי זילברברג; עו"ד עמית פירו

החלטה

1. לפניי בקשה ראשונה להארכת מעצרו של המשיב בתשעים ימים לפי [] לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) - זאת, החל מיום 30.8.2021, או עד למתן פסק דין בת"פ 73157-11-20 בבית המשפט המחוזי ירושלים (להלן: ההליך העיקרי), לפי המוקדם.

עיקרי כתב האישום והליכים קודמים

2. ביום 30.11.2020 הוגש לבית המשפט המחוזי ירושלים כתב אישום נגד המשיב המייחס לו התחזות כאדם

עמוד 1

אחר, עבירה לפי סעיף 441 רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, עשרות עברות לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין; ניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, מאות עבירות לפי סעיפים 415 סיפא ו-25 לחוק העונשין; חדירה לחומר מחשב כדי לעבור עבירה אחרת, עשרות עברות לפי סעיף 5 לחוק המחשבים, התשנ"ה-1995 (להלן: חוק המחשבים); ניסיון חדירה לחומר מחשב כדי לעבור עבירה אחרת, מאות עבירות לפי סעיף 5 לחוק המחשבים וסעיף 25 לחוק העונשין; גניבה, שלוש עבירות לפי סעיף 384 לחוק העונשין; ניסיון גניבה בנסיבות מחמירות, עשרות עבירות לפי סעיפים 384 ו-25 לחוק העונשין; הלבנת הון, עבירה לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000; פגיעה בפרטיות, מאות עבירות לפי סעיף 5 בנסיבות סעיף 2(9) לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981; וכן, הדחה בחקירה באיומים, עבירה לפי סעיף 245(ב) לחוק העונשין.

3. על פי עובדות כתב האישום, ומבלי להידרש למכלול הפרטים והאירועים המתוארים בו, בידי המשיב – תושב הרשות הפלסטינית – היה מאגר מידע עם פרטים אישיים, לרבות מספרי תעודות זהות, מספרי חשבון בנק, פרטי כרטיס אשראי וצילומי תעודות זהות, הנוגעים למאות אנשים ובהם לקוחות בנק לאומי (להלן: הבנק והלקוחות, בהתאמה). במהלך החודשים יולי עד אוקטובר 2020, פעל המשיב במאות הזדמנויות במטרה לחדור לחשבונות הבנק של הלקוחות ולגנוב מהם כסף. זאת, באמצעות השתלטות מרחוק על קווי הטלפונים הניידים של הלקוחות ושינוי סיסמאות הכניסה לחשבונותיהם באתר האינטרנט של הבנק. בתוך כך, פנה המשיב לחברת הסלולר "פרטנר", הציג עצמו בתור בעל מנוי, מסר פרטים מזוהים שאינם שלו, וביקש מנציג חברת הסלולר להעביר את המנוי לכרטיס SIM אחר, אשר היה ברשותו של המשיב. בדרך זו, יכול היה המשיב לשנות את הסיסמאות כאמור. במקרים רבים ניסיונותיו צלחו ומיוחסת לו גניבה בסכום של 229,156 ש"ח, וניסיון לגנוב סכום כולל של כ-6,500,000 ש"ח. במהלך התקופה הרלבנטית, ניסה המשיב לחדור מאות פעמים לחשבונות של לפחות 32 לקוחות, מתוכם הצליח לחדור ל-19 חשבונות. כשהצליח המשיב לגנוב כסף מחשבון בנק, ביצע פעולות שונות על מנת להסתיר את מקורו. בין היתר, העביר המשיב את הכסף לחשבון של אשת מוכר, הנחה את המכר ואת אשתו כיצד לפעול ואיים על המכר כי אם יפנה למשטרה ויספר על מקור הכסף – ירצח אותו ויפגע במשפחתו (להלן: המכרואשתו). כמתואר בכתב האישום, המשיב הנחה את המכר ואשתו למשוך את הכספים הגנובים – אותם העביר לחשבון האישה באמצעות העברת זה"ב מהירה – ולהעבירם במזומן אליו.

לאחר אחד הניסיונות, חשד הבנק בפעולות המבוצעות והתקשר למכר לשאול על מקור הכסף. בעקבות זאת, ובמסגרת חקירה שנערכה לאחר פתיחת תיק בעניין, נעצר המשיב. עוד באותו היום, הגיעו שני אנשים מטעם המשיב למכר ואיימו עליו באמצעות הצמדת אקדח לבטנו. שני האנשים אמרו למכר כי הוא יזמן לחקירה, איימו עליו כי אם ברצונו להישאר בחיים, עליו להעמיד פנים כי אינו יודע מה מקור הכסף. מאוחר יותר, אחיו של המשיב התקשר למכר ואמר כי ייתן לו את כל מה שיחפוץ בו, עבור כך שלא יפליל את המשיב.

4. בד-בבד עם הגשת כתב האישום, הוגשה לבית משפט קמא בקשה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. בבקשה נטען כי בידי המדינה ראיות לכאורה להוכחת אשמתו של המשיב, ובהן: הודעותיהם של המתלוננת, של משפחתה ושל חבריה, וכן תיעוד ההתכתבויות בין המתלוננת למשפחתה וחבריה. עוד נטען כי נגד המשיב קמה עילת מעצר לפי סעיף 21(א)(1) (ב) לחוק המעצרים, שכן קיים יסוד סביר שהמשיב יסכן את בטחונו של אדם ואת בטחון הציבור. כמו כן נטען כי נגד המשיב קמה עילת מעצר מכוח סעיף 21(א)(1) (א) לחוק המעצרים, שכן עולה חשש כי שחרורו יביא לשיבוש הליכי משפט או השפעה על עדים.

5. במסגרת דיון שהתקיים ביום 30.11.2020 הסכים המשיב לקיומן של ראיות לכאורה וביקש להפנותו לקבלת תסקיר שירות מבחן; בית המשפט נעתר לבקשתו והורה על קבלת תסקיר. כמו כן, נקבע דיון בעניין ליום

17.12.2020, אשר נדחה בשל אילוצי יומן בית המשפט ליום 21.12.2020 ואז נדחה בשנית ליום 28.12.2020 בשל עומסי עבודה של שירות המבחן. התסקיר לא התקבל עד למועד הדיון והמשיב ביקש להשתחרר לחלופה ללא עריכת תסקיר בעניינו. בקשתו נדחתה על ידי בית המשפט ומועד דיון נוסף נקבע יום 4.1.2020.

6. ביום 3.1.2020 התקבל תסקיר שירות מבחן בעניינו של המשיב. שירות המבחן התרשם כי המשיב מתעלם מחלקים שליליים בדפוס התנהגותו ומנסה לייצג תדמית חיובית. כן התרשם השירות, כי המשיב מתקשה להכיר בהשלכות הפוגעניות של התנהלותו על אחרים וכי קיים סיכון משמעותי כי הוא ימשיך לבצע עבירות נספות מתחום המרמה, וינסה לשבש הליכי משפט הן מתוך הבית המוצע כחלופה והן מחוצה לו. שירות המבחן התרשם כי חמשת המפקחים שהוצעו על ידי המשיב (אחיו, דודו ושלושה מכרים) הם בעלי מעורבות מצומצמת בחייו ועל כן יתקשו להשפיע על בחירותיו ולהוות מענה מתאים לרמת הסיכון הנשקפת ממנו. לבסוף, שירות המבחן לא המליץ על שחרורו של המשיב ממעצר.

בתסקיר משלים שהתקבל ביום 14.1.2021, בחן שירות המבחן חמישה פקחים חדשים שהוצעו (דודו וארבעה חברים של המשיב) והתרשם כי על אף נכונותם למלא את תפקידם ברצינות, הם מתקשים להכיר באפשרות לקיומו של סיכון הנשקף מהמשיב באופן המעלה חשש כי לא יצליחו לזהות ולצמצם מצבי סיכון אפשריים. בהתאם, שירות המבחן לא בא בהמלצה לשחרורו של המשיב.

בית המשפט קבע כי מסקנות שירות המבחן מעלות תמונה גבולית – מחד גיסא, הם אינם ממליצים על חלופת מעצר; ומאידך גיסא, מדובר במשיב העצור לראשונה, כחודש וחצי, ללא עבר פלילי. בית המשפט קבע כי מינהלת הפיקוח האלקטרוני תבדוק חלופת מעצר עבור המשיב (חוות הדעת לא הוגשה והיא חסומה במערכת נט המשפט).

7. ביום 24.1.2021 קיבל בית המשפט המחוזי את בקשת המשיב והורה על שחרורו למעצר בפיקוח אלקטרוני בשטח ישראל. בית המשפט קבע כי אמנם "השאלה אם נכון לאשר את שחרורו של המשיב למעצר בית מפוקח, אינה נקייה מקשיים ולא מעט טעם מצאתי גם בטענות המבקשת", ואולם קבע כי "מקום בו יש בידי לאשר חלופת מעצר מוקפדת מאוד, מוצדק הדבר". בית המשפט הדגיש כי למשיב אין עבר פלילי וכי הוא עצור לראשונה בחייו. כאמור, בית המשפט הורה על שחרורו של המשיב לחלופה וקבע תנאים מגבילים בניהם ערבות עצמית של המשיב והפקדה במזומן של מיליון ש"ח; איסור על כך שיהיה בבית בו עצור מחשב ואיסור על שימוש במכשיר סלולרי; צו עיכוב יציאה מן הארץ; ערב עיקרי וערבים נוספים על כך של 100,000-50,000 ש"ח כל אחד; צו פיקוח מעצרים; וכן איסור על המשיב להיות בקשר עם מי מהמעורבים בפרשה.

8. על החלטה זו הוגשו עררים הדדים. המדינה עררה על שחרורו של המשיב למעצר בפיקוח אלקטרוני, בעוד המשיב הגיש ערר וביקש כי ישוחרר לשטחי הרשות הפלסטינית, ולחלופין כי יבטלו חלק מתנאי הערבות. בית משפט זה (השופט ג' קרא) קיבל את ערר המדינה ודחה את עררו של המשיב. נקבע, כי היות המשיב נטול עבר פלילי ויכולתו של בית המשפט לעצב עבורו חלופת מעצר מוקפדת אינם מצדיקים חריגה מהמלצה שלילית של שירות המבחן. בית המשפט הורה אפוא על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים מאחורי סורג ובריה.

התקדמות ההליך העיקרי

9. ביום 28.12.2020 התקיימה ישיבת ההקראה ונקבע דיון מענה לכתב האישום ודיון לפי סעיף 144 לחוק סדרהדיןפלילי [נוסחמשולב], התשמ"ב-1982 (להלן: סעיף 144), ליום 3.2.2021. הדיון הוקדם ליום 1.2.2021 לבקשת המשיב, ואולם אז נדחה לבקשתו ליום 7.3.2021 למען לימוד החומר על ידי בא כוחו. במועד הדיון כפר המשיב במיוחס לו בכתב האישום ונקבע דיון לפי סעיף 144 ליום 12.4.2021. ביום 5.4.2021 הגיש המשיב מענה מפורט לכתב האישום בו כפר בכל סעיפיו. דיון נוסף נקבע ליום 12.4.2021 ואולם נדחה ליום 19.4.2021 לבקשת המשיב. במועד זה, התנהל הדיון לפי סעיף 144 ונקבעו 5 מועדי הוכחות לפרשת התביעה (16.6.2021, 27.6.2021, 30.6.2021, 9.9.2021, 6.10.2021) ועוד שלושה מועדים לפרשת ההגנה (19.10.2021, 26.10.2021, 24.11.2021). בדיון שנערך ביום 16.6.2021 נשמעו חמישה עדי תביעה; בדיון שלאחר מכן, ארבעה עדי תביעה נוספים; ובמועד השלישי נשמעו תשעה עדי תביעה; ונקבע כי בדיון הקבוע ליום 9.9.2021 תסתיים פרשת התביעה ותחל שמיעת עדותו של המשיב. כן נקבע, כי במועד הדיון הקבוע ליום 19.10.2021 על הצדדים להיות ערוכים לסיכומים.

טענות המדינה

10. המדינה מבקשת להאריך את מעצרו של המשיב בתשעים ימים נוספים, בטענה כי המסוכנות הנשקפת ממנו לשלום הציבור נלמדת מחומרת מעשיו ומנסיבות ביצועם. המדינה מדגישה כי למשיב מיוחסות עבירות מרמה וגניבה מתוככמות נגד מאות לקוחות של בנק לאומי וכי מיוחסת לו אף עבירת הדחה באיומים כלפי עד תביעה מרכזי. המדינה מוסיפה ומבהירה כי המשיב עלול לבצע עבירות גם מתוך בית פרטי או דירה פרטית. המדינה מפנה לתסקירי שירות המבחן השליליים בעניינו של המשיב, וכן מוסיפה ומעירה כי קיים חשש ממשי מהימלטות המשיב מן הדין – בין היתר, מאחר שהלה תושב רש"פ. כמו כן ציינה המדינה בטיעוניה כי ההליך העיקרי התקדם באופן משמעותי.

טענות המשיב

11. המשיב סבור כי דין הבקשה להידחות לנוכח חזקת החפות העומדת לזכותו ולצדה הכלל בדבר שחרור מן המעצר אשר נקבע בסעיף 61 לחוק המעצרים. כמו כן הדגיש המשיב את היותו נטול עבר פלילי המואשם בעבירות "צווארון לבן" ואת היותו איש משפחה ואב לילדים שזקוקים לו.

דיון והכרעה

12. לאחר עיון בחומר שהונח לפניי על ידי המדינה ואחרי ששמעתי את טענות הצדדים, הגעתי למסקנה כי דין הבקשה להתקבל.

13. בדוננו בבקשות אשר באות בגדרו של סעיף 62 לחוק המעצרים, עיקר דאגתנו הוא תקינותו וקצב התפתחותו של ההליך העיקרי. זאת, מאחר שהנחת היסוד לכל דיון כזה היא קיומה של עילת מעצר אשר קמה על רקע של כתב אישום המאומת לכאורה בחומר הראיות. על נאשם שחולק על נקודת מוצא כאמור, מטעם כזה או אחר, מוטל הנטל להביא את ענין מעצרו לעיון חוזר בפני ערכאה דיונית תוך הנחת תשתית עובדתית מתאימה. רק במקרים חריגים, ונדירים למדי, יהא בידינו לדון בראיות לכאורה או בעילת מעצר במסגרת ההליך המתקיים לפי סעיף 62 לחוק המעצרים (ראו: בש"פ 6003/17 מדינת ישראל נ' פלוני, פס' 6 והאסמכתאות שם (31.7.2017)). המקרה דנן אינו נמנה עם מקרים

חריגים אלו, אך אוסיף, למעלה מן הצורך, כי האמור בכתב האישום אשר הוגש נגד המשיב מאומת בראיות לכאורה וכי קיימות ראיות לכאורה אשר מצביעות על כך שהמשיב, אם ישוחרר ממעצרו, עלול לנסות להימלט מאימת הדין או לשבש את מהלכי משפטו.

14. באשר לניהול הליך העיקרי - אין צל של ספק כי מדובר בניהול תקין וכי המשפט מתקרב לסיומו. נתונים אלו, לצד העובדה שמדובר בהארכת מעצר ראשונה לפי סעיף 62 לחוק המעצרים, מצדיקים את המשך מעצרו של המשיב מאחורי סורג ובריח בעת הזאת. המדינה הרימה את הנטל המוטל עליה בגדרו של סעיף 62 לחוק המעצרים: נקודת האיזון בין צרכי ההליך הפלילי לבין זכותו של המשיב לחירות, בעודו זכאי לחזקת החפות, טרם הוסטה לכיוון שחרורו מבית המעצר.

15. בקשת המדינה מתקבלת אפוא. אני מורה בזאת על להארכת מעצרו של המשיב בתשעים ימים החל מיום 30.8.2021, אועד למתן פסק דין בת"פ 73157-11-20 בבית המשפט המחוזי ירושלים, לפיה מוקדם.

ניתנה היום, כ"ח באלול התשפ"א (5.9.2021).

ש ו פ ט